

Werkwijze voor aanmeldingen LWOO en Praktijkonderwijs.

Schooljaar 2021-2022

01-09-2021

Inhoud

Inleiding	3
Criteria voor LWOO	4
Criteria voor Praktijkonderwijs	4
Toelaatbaarheidsonderzoeken	5
Voorwaarden test- en screeningsinstrumenten	6
Pilot basisscholen didactische onderzoeken	6
Inhoud van dossiers	6
Tijdpad:	6
Contactpersonen	7
Begrippenlijst	7
Bijlage 1 Berekening leerachterstand	9
Bijlage 2 Afspraken toetsing bij aanmelding LWOO/PRO-leerlingen	10

Inleiding

Voor u ligt de uitleg van de werkwijze voor aanmeldingen LWOO en Praktijkonderwijs.

Afgelopen jaren hebben we gemerkt, dat er behoefte bestaat aan een compleet overzicht. We hopen dat we u hiermee kunnen ondersteunen bij het aanmelden.

Criteria voor LWOO

Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) is bedoeld voor leerlingen, die het niveau van het VMBO aan kunnen, maar extra begeleiding nodig hebben vanwege leerachterstand(en).

De leerlingen met BB-niveau of KB-niveau kunnen in aanmerking komen voor LWOO. De aanvraag voor de aanwijzing LWOO vindt plaats in samenspraak met basisschool, ouders en de school voor VO. Met ingang van het schooljaar 2020-2021 worden de indicaties afgegeven door de scholen voor voortgezet onderwijs van het samenwerkingsverband. De commissie van Advies van het Samenwerkingsverband VO en SVO Noord- en Midden Drenthe 22.01 houden zicht op de uitvoering van de afspraken en blijven in gesprek met de VO scholen.

Bij de indicatiestelling van LWOO staan de volgende criteria centraal:

- De leerling heeft een leerachterstand van 0,25 tot 0,50 op twee van de vier domeinen (begrijpend lezen, technisch lezen, spellen, inzichtelijk rekenen) waarbij minimaal één van de domeinen begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen betreft.
- De leerling heeft een IQ tussen 75 en 90 (let op: tussen 75 en 80 geldt als overgangsgebied)

Of:

- De leerling heeft een leerachterstand van 0,25 tot 0,50 op twee van de vier domeinen (begrijpend lezen, technisch lezen, spellen, inzichtelijk rekenen) waarbij minimaal één van de domeinen begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen betreft.
- De leerling heeft een IQ tussen 91 en 120
- De leerling heeft leerbelemmerende sociaal-emotionele problematiek.

Criteria voor Praktijkonderwijs

Praktijkonderwijs (PRO) is een reguliere vorm van voortgezet onderwijs en is bedoeld voor leerlingen voor wie de verwachting is dat het behalen van een VMBO-diploma te moeilijk wordt. Zij leren over het algemeen beter in de praktijk. De aanvraag voor een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het PRO vindt plaats in samenspraak met basisschool, ouders en de school voor VO. De aanvraag wordt ingediend bij het Samenwerkingsverband VO en SVO Noord- en Midden Drenthe 22.01. Hierbij wordt deze geadviseerd door de Commissie van Advies.

Bij de aanvraag van een Toelaatbaarheidsverklaring voor het Praktijkonderwijs staan de volgende criteria centraal:

- De leerling heeft een IQ tussen 55 en 80
- De leerling heeft een leerachterstand van 0,50 of meer op twee van de vier domeinen (begrijpend lezen, technisch lezen, spellen, inzichtelijk rekenen) waarbij minimaal één van de domeinen begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen betreft.

Indien er een leerprobleem aan de leerachterstanden ten grondslag ligt (bijvoorbeeld dyslexie) en dit leerprobleem is op een VMBO school te compenseren, kan aanmelding voor leerwegondersteuning overwogen worden.

Bij een IQ/niveau van 75 t/m 80 (het zogenaamde overgangsgebied) zal de mate van leerachterstand over het algemeen doorslaggevend zijn in de beslissing of een leerling voor LWOO of voor praktijkonderwijs (PrO) in aanmerking komt.

In enkele gevallen kan de Centrale Commissie Leerlingenzorg (CCL) van PrO Assen met ouders en/of de basisschool overleggen over een plaatsing in de zogenaamde Tussengroep. Het doel van deze Tussengroep is om een leerling een jaar lang de kans te geven om de aansluiting met het VMBO-niveau te maken. Slaagt de leerling hierin, dan kan deze vervolgens instromen in een tweede klas VMBO binnen ons samenwerkingsverband. Voor plaatsing in de Tussengroep is in het algemeen een TLV voor het Praktijkonderwijs noodzakelijk.

Toelaatbaarheidsonderzoeken

Het afgeven van aanwijzingen LWOO en Toelaatbaarheidsverklaringen Praktijkonderwijs valt onder de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband. Hiervoor dienen een aantal onderzoeken afgenomen te worden.

Voor een aanwijzing leerwegondersteuning zijn de volgende onderzoeken nodig:

Didactische onderzoeken op M6 niveau

- inzichtelijk rekenen
- begrijpend lezen
- technisch lezen
- spellen

De didactische onderzoeken worden op de basisschool afgenomen, zoals beschreven in de bijlage.

Psychologische onderzoeken

- Intelligentieonderzoek (NIO) indien er geen onderzoek ligt jonger dan twee jaar
- NPV-J 2
- PMTK-2

De psychologische onderzoeken worden op de school voor voortgezet onderwijs afgenomen. Daarnaast wordt de basisschool gevraagd de Leervowaardentest in te vullen voor de leerling. Als de school al beschikt over een recente uitdraai van Zien! is dit laatste niet nodig.

Voor een toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs zijn de volgende onderzoeken nodig:

Didactische onderzoeken op M5 niveau

- inzichtelijk rekenen
- begrijpend lezen
- technisch lezen
- spellen

De didactische onderzoeken worden op de basisschool afgenomen, zoals beschreven in de bijlage.

Psychologisch onderzoek

- Intelligentieonderzoek (WISC-V) indien er geen onderzoek ligt jonger dan twee jaar

Deze wordt op de school voor voortgezet onderwijs afgenomen.

Daarnaast wordt aan de basisschoolleerkracht gevraagd om ook nog een vragenlijst in te vullen. Indien de school beschikt over een recente uitdraai van Zien! deze graag meesturen.

Voorwaarden test- en screeningsinstrumenten

De gegevens waarop de CCL haar besluit baseert – leerachterstanden, IQ, en sociaal-emotionele problematiek – moeten worden vastgesteld met goedgekeurde screenings- en testinstrumenten. Jaarlijks wordt vóór 1 oktober een lijst van screenings- en testinstrumenten vastgesteld die in het kader van de aanwijzing voor leerwegondersteunend onderwijs en Toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs als deugdelijk worden aangemerkt.

Didactische onderzoeken

Sinds schooljaar 2018-2019 worden de didactische onderzoeken afgenomen op de basisschool . De psychologische onderzoeken worden afgenomen op de scholen voor voortgezet onderwijs. Hierbij zijn goede afspraken gemaakt hoe deze toetsen worden afgenomen en hoe de resultaten worden gecommuniceerd met de scholen voor voortgezet onderwijs. Zie hiervoor bijlage 2.

Inhoud van dossiers

De volgende zaken dienen bij aanmelding in een **leerling dossier** opgenomen te zijn:

1. Volledig ingevuld en door ouders ondertekend aanmeldingsformulier (digitaal of op papier)
2. Onderwijskundig rapport (ondertekend door ouders en leerkracht)
3. Bijlagen ondersteuningsbehoeften (2 pagina's door basisschool (ondertekend door leerkracht) en 2 pagina's door ouders (ondertekend door ouders). Elk onderdeel moet volledig ingevuld worden.
4. Een door het ministerie goedgekeurde sociaal emotionele vragenlijst, de Leervoorwaardentest of Zien!
Voor de leervoorwaardentest wordt na aanmelding een link aan de groepsleerkracht gezonden voor een digitale vragenlijst.
5. Volledige uitdraai van het leerlingvolgsysteem (groep 5 t/m 8, zo recent mogelijk) waarop de leerachterstanden of het leerrendement vermeld staan in procenten.
6. Entreetoets, G7 of Drempeltoets (indien van toepassing)
7. Handelingsplan/groepshandelingsplan/Ontwikkelingsperspectiefplan (indien van toepassing)
8. Dyslexieverklaring en onderliggend onderzoeksverslag (indien van toepassing)
9. Dyscalculieverklaring en onderliggend onderzoeksverslag (indien van toepassing)
10. Clusterindicatie en onderliggend onderzoeksverslag (indien van toepassing)
11. Aanvullende onderzoeken door bijv. Accare, GGZ, Timpaan, IQ bepaling (WISC) etc. (indien aanwezig)

Tijdpad:

Voor 01 december: aanmeldingen voor LWOO en Praktijkonderwijs

Voor 19 februari: aanmeldingen voor LWOO en Praktijkonderwijs door SBO

Voor 15 maart: reguliere aanmeldingen

Contactpersonen

Voor vragen kunt u altijd contact opnemen met:

Contactpersoon LWOO/PrO SWV 22.01:

B. Benjamins 06-30510119 / b.benjamins@swv2201po.nl)

Dr. Nassau College:

Penta: mevr. C. Wieringa (tel. 0592-333160 / wie@dr.nassaucollege.nl)

Aa en Hunze: mevr. M.D.V. Pinzon (tel. 0592-261983 / pnz@dr.nassaucollege.nl)

CS Vincent van Gogh:

Salland: dhr. B. Benjamins (tel. 0592-390290 / b.benjamins@csvvg.eu)

Volta Beilen:

Beilen: mevr. G.J. Seubring (tel. 0593-522819 / seg@voltagebeilen.nl)

Terra:

Assen: dhr. M. Eusterbrock (tel. 0592-312298 / m.eusterbrock@terra.nl)

Eelde: mevr. K. Moltmaker (tel. 050-3091625 / k.moltmaker@terra.nl)

PrO Assen:

Assen: Dhr. R. Kuiper (tel. 0592- 340973 / r.kuiper@proassen.nl)

Gomarus:

Assen: mevr. A. Roskam (tel. 0592- 342 228 / ar.roskam@gomaruscollege.nl)

Begrippenlijst

LWOO:

LWOO is een afkorting voor Leerweg Ondersteunend Onderwijs.

PRO:

PRO is een afkorting voor Praktijkonderwijs

Diploma:

Het doel voor elke leerling op het VMBO is het behalen van een diploma.

Soms heeft een leerling extra begeleiding op het gebied van het leren en/of op sociaal emotioneel gebied nodig. In dat geval kun je een aanwijzing LWOO-indicatie aanvragen. Met extra begeleiding heeft de leerling een grotere kans om een VMBO-diploma te halen.

Niveau:

De meeste leerlingen met een LWOO-indicatie werken op basisberoeps- of op kaderberoeps niveau.

Kenmerken:

De 1^e klassen voor een leerling met een LWOO-indicatie zijn kleiner waardoor de leerkracht de leerling meer individuele aandacht kan geven. Een LWOO-klas heeft les van een kleine groep docenten. Extra ondersteuning is mogelijk op leergebieden als begrijpend lezen en rekenen, maar ook op het gebied van sociaal-emotionele problematiek bijvoorbeeld hulp bij faalangst.

Mentor:

De mentor geeft meestal meerdere vakken. Daardoor kent hij/zij de eigen leerlingen goed en kan het niveau blijven bewaken.

Handelingsplan:

Voor een LWOO-klas wordt een groepshandelingsplan opgesteld.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP):

Voor alle leerlingen in het Praktijkonderwijs wordt een ontwikkelingsperspectiefplan opgesteld. Hierin staan onder andere het uitstroomperspectief genoemd en stimulerende en belemmerende factoren bij het leren.

Testen:

Om voor een LWOO-indicatie of een Toelaatbaarheidsverklaring voor het PRO in aanmerking te komen zijn de gegevens van de ouders en de basisschool erg belangrijk. Daarnaast moet de leerling ook getest worden: wat is het IQ, is er sprake van leerachterstanden en/of sociaal-emotionele problematiek?

Aan de hand van al deze gegevens wordt gekeken of de leerling voor een LWOO-indicatie of een Toelaatbaarheidsverklaring PRO in aanmerking komt.

Aanmelden:

De ouders melden de leerling aan door het aanmeldingsformulier in te vullen. Dit kan op papier of digitaal via de website van de betreffende VO school.

Samen met de leerkracht van de basisschool worden het onderwijskundig rapport en formulier ondersteuningsbehoeften ingevuld.

Bijlage 1 Berekening leerachterstand

Vaststelling DL

Bij de berekening van de leerachterstand voor de indicatie leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs wordt uitgegaan van de didactische leeftijd [DL] die een leerling op het moment van toetsen bereikt heeft. Van groep 3 tot en met groep 8 volgt een leerling jaarlijks 10 onderwijsmaanden; van september tot en met juni. Als een leerling bijvoorbeeld wordt getoetst in de maand oktober van groep 8, dan heeft deze leerling een DL van 52, mits deze leerling geen zittenblijver is.

Zittenblijver en didactische leeftijd

- Als de leerling in groep 3 tot en met groep 7 eenmaal gedoubleerd is, worden aan zijn DL op het moment van toetsing, 10 onderwijsmaanden toegevoegd. Voorbeeld: als de leerling in februari wordt getoetst, dan heeft deze een DL van $40 + 6 = 46$. Daarbij worden 10 onderwijsmaanden geteld, wat zijn DL op 56 brengt.
- Als de leerling in groep 3 tot en met 7 echter reeds tweemaal gedoubleerd is, dan wordt uitgegaan van een DL van 60, ongeacht de maand waarin hij of zij wordt getoetst.
- Voor een leerling in groep 8 die één of meer keer is gedoubleerd geldt de regel dat deze leerling de gehele periode dat hij in groep 8 zit een DL heeft van 60, ongeacht de maand waarin hij of zij wordt getoetst.

Aanmelden vanuit groep 7

Van de mogelijkheid om leerlingen al vanuit groep 7 aan te melden bij een CCL dient alleen gebruik gemaakt te worden als de school van herkomst [primair onderwijs] van mening is dat de betreffende leerling niet gebaat is met een extra jaar primair onderwijs.

Vaststelling DLE/DL

Het niveau dat een leerling op een bepaald moment heeft bereikt wordt weergegeven in didactische leeftijdsequivalent (DLE) en bepaald aan de hand van scores op toetsen of testen. Als een leerling zich op het niveau halverwege groep 7 bevindt dan heeft deze leerling een DLE van 45.

Het bereikte niveau van een leerling wordt afgezet tegen de didactische leeftijd [DL] van een leerling op het moment van toetsing. Een voorbeeld: wanneer een leerling een DLE heeft van 45 [niveau januari groep 7] en hij heeft een DL [didactische leeftijd] van 60 [juni groep 8] dan heeft de leerling een leerachterstand van 25%.

Bijlage 2 Afspraken toetsing bij aanmelding LWOO/PRO-leerlingen

Binnen het samenwerkingsverband is afgesproken dat de didactische toetsen die de leerlingen maken in verband met de aanmelding voor LWOO of PRO, op de basisscholen worden afgenomen. Dit om de toetsdruk voor de leerlingen te verlagen. Het intelligentieonderzoek, de PMTK-2 en de NPV-J worden op een dagdeel op het voortgezet onderwijs afgenomen.

Alle leerlingen maken in januari groep 8 toetsen van het leerlingvolgsysteem. Door bij de aanmelding gebruik te maken van de toetsen die in de basisschool worden gemaakt, hoeven de leerlingen niet dubbel getoetst te worden. Voor het voortgezet onderwijs betekent dit dat ze de leerlingen niet kunnen observeren tijdens het toetsen. Daarom zijn eenduidige afspraken van belang. De basisscholen informeren de ouders over de wijze van toetsen en melden dat de toetsgegevens na afname naar de VO-school van aanmelding wordt verstuurd.

De afspraken zijn als volgt:

- Voor 1 december worden de leerlingen, zoals gebruikelijk, aangemeld voor LWOO en PRO.
- De af te nemen didactische toetsen zijn: begrijpend lezen, rekenen-wiskunde, spelling en technisch lezen (**DMT kaart 1,2 en 3**)
- Voor aanmelding LWOO wordt de Cito M6 toets voor alle vakgebieden afgenomen. Voor aanmelding PRO wordt de Cito M5 toets voor alle vakgebieden afgenomen.
- Van de toetsen mogen versie 2.0 en 3.0 van Cito afgenomen worden.
- De Boom toetsen zijn toegestaan voor dit traject waarbij de volgende toetsen afgenomen kunnen worden:

	Lwoo	Pro	
Begrijpend lezen	Blok 3	Blok 2	
Rekenen	Blok 4	Blok 3	
Spellen	Blok 4	Blok 3	
Technisch lezen	Maakt niet uit	Maakt niet uit	

- Bij de IEP toetsen zijn de toetsen voor Lezen (begrijpend lezen), Taalverzorging (spelling) en Rekenen goedgekeurd. Hiervoor kunnen voor lwoo de groep 6 en voor pro de groep 5 toetsen worden afgenomen. In de goedgekeurde lijst voor technisch lezen is de IEP toets nog niet opgenomen. Dit zit wel verwerkt in de toets Lezen, maar de deelscores zijn niet afleesbaar als leerrendement of leerachterstanden. Voor leerlingen waar geen problematiek op dit gebied aanwezig is, is de IEP toets voldoende. Bij leerlingen waar meer problematiek uit de IEP toets is te achterhalen op het gebied van technisch lezen dient alsnog de DMT toets 1,2 en 3 afgenomen en aangeleverd te worden.
- De toetsen moeten volgens de richtlijnen van het LVS worden afgenomen. Zie ook onderstaand schema en de handleiding van de Cito LVS toetsen. Deze toetsen worden gebruikt om aan te tonen wat het leerniveau van de leerlingen is. Voor leerlingen met dyslexie geldt vooralsnog dat de toetsen van het LVS niet afwijkend mogen worden afgenomen. Dit betekent dat ze geen hulpmiddelen mogen gebruiken. (Begrijpend lezen mag dus ook niet voorgelezen worden)
- De leerkracht houdt bij hoe lang leerlingen over de toetsen doen en noteert eventuele bijzonderheden/observaties over het verloop van de toetsen.

De resultaten van de toetsen worden ingevoerd in het leerlingvolgsysteem (bijv. Esis of Parnassys) zodat **ruwe scores, DL, DLE en leerrendement in procenten bekend zijn**. Het individuele toetsoverzicht wordt samen met de observaties uiterlijk vrijdag 4 februari 2022 verstuurd naar de betreffende VO-school. Ouders/verzorgers dienen hiervoor expliciet toestemming te verlenen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de basisschool.

Het voortgezet onderwijs koppelt de resultaten en de conclusie van het onderzoek terug naar het basisonderwijs en de ouders/verzorgers.

Welke aanpassingen aan afname?

Aanpassing	SP	RW	BL	TL
Afname digitale toets	✓	✓	✓(-)	✗
Individuele afname	✓	✓	✓	✓
Tekst/opgaven voorlezen	✗(-)	✓	✗	✗
Meer tijd geven	✓	✓	✓	✗
Taak opdelen in meerdere delen	✓	✓	✓	✗
Gebruikmaken van afdekbladen	-	✓	✓	✗
Afname van vergrote versie	✓(-)	✓	✓	✗
Markeren en onderstrepen	-	-	✓	✗
Gebruikmaken van zakrekenmachine	-	✗	-	-

(-) = n.v.t. in LVS 3.0

